

Dos.nr.3-6/20
2-20006263-02-3-16012020-1

H O T Ă R Ă R E
În numele legii

03 august 2020
mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul	Anatolie Minciuna
Judecători	Veronica Negru și Ecaterina Palanciuc
Grefier	Ecaterina Savca

examinînd, în ședință publică, cauza în contencios administrativ la acțiunea depusă de către ***** împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terț Procuratura Generală cu privire la anularea hotărîrii Colegiului de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor nr.3-48/19 din 18.10.2019 și hotărîrii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-132/19 din 06.12.2019

c o n s t a t ă :

La 13 ianuarie 2020 *****, prin intermediul oficiului poștal, a depus la Curtea de Apel Chișinău o acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărîrii Colegiului de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor nr.3-48/19 din 18.10.2019 și hotărîrii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-132/19 din 06.12.2019.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, prin hotărîrea Colegiului de disciplină și etică de pe lîngă Consiliul Superior al Procurorilor nr.3-48/19 din 18 octombrie 2019, în privința procurorului în Procuratura r-lui Strășeni ***** a fost aplicată sancțiunea disciplinară - mustrare, ca rezultat al examinării procedurii disciplinare intentată de către inspectorul-șef interimar din cadrul Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale, Leonid Demidov, efectuînd verificarea sesizării procurorului-șef al Secției Combaterea traficului de ființe umane din cadrul Direcției Urmărire Penală și Criminalistică, Sergiu Russu, din 02.04.2019, conform Regulamentului cu privire al organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției Procurorilor.

Hotărîrea nr.3-48/19 din 18 octombrie 2019 a fost cu drept de a fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia la Consiliul Superior al Procurorilor.

Prin urmare, procurorul ***** a contestat hotărîrea nr.3-48/19 din 18 octombrie 2019 în termen, solicitînd casarea hotărîrii Colegiului de disciplină și etică, considerînd-o ilegală și nefondată, invocînd necesitatea încetării procedurii disciplinare, din motiv că faptele sale nu constituie abatere disciplinară.

La 06 decembrie 2019 a fost emisă hotărîrea nr. 1-132/2019 cu privire la examinarea contestației depuse de procurorul în Procuratura raionului Strășeni, ***** , împotriva Hotărîrii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/19 din 18.10.2019, prin care s-a respins contestația depusă, fiind menținută hotărîrea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/19 din 18.10.2019, de aplicare în privința procurorului în Procuratura raionului Strășeni, ***** a sancțiunii disciplinare – mustrare, fiind comunicată la 31 decembrie 2019.

Consideră că, hotărîrea nr. 3-48/19 din 18 octombrie 2019, menținută prin hotărîrea nr. 1-132/2019 din 06 decembrie 2019, sunt ilegale și pasibile de a fi anulate din motivul că, faptele sale nu constituie abatere disciplinară.

Astfel, pretinsa abatere disciplinară pentru care s-a dispus aplicarea sancțiunii disciplinare-mustrare este faptul precum că, procurorul ***** și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu prevăzute de art. 6 alin. (3), lit.a) și lit.b) a Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016 și constituie abatere disciplinară, manifestată la redeschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale, prin încălcarea prevederilor art. 1, alin.(2), art.19 alin.(3), art.52 și art.art.458-460 din Codul de procedură penală și principiul legalității pct.6.1.1 din Codul de Etică al procurorilor și art. 38 lit.a), lit.b) și lit.e) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

Colegiul de disciplină și etică a constatat că, procurorul ***** a comis abateri disciplinare prevăzută de art. 38 lit.a), lit.b) și lit.e) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept și încălcarea gravă a legislației.

Colegiul de disciplină și etică a reținut următoarele: prin sentința Judecătoriei Strășeni din 25 iulie 2018, în urma procedurii de revizuire inițiate de procurorul în Procuratura raionului Strășeni, ***** și la solicitarea acesteea, s-a dispus anularea deciziei Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 04.06.2018, a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01.04.2010 și a sentinței Judecătoriei Strășeni din 14.07.2008, prin care ***** a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 165 alin.(2), lit. d) din Codul penal și condamnată (cu aplicarea art. 79 din Codul penal) la 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis, fără aplicarea pedepsei complimentare obligatorii.

În rezultatul examinării procedurii de revizuire, inculpata ***** , care, în baza hotărîrii irevocabile din 14.07.2008, a început executarea pedepsei cu închisoarea la 27.05.2017, fiind extrădată din Federația Rusă, a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă

de amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie 6 000 lei, fiind eliberată imediat (la 25.07.2018) din sala de judecată.

Sentința a fost pronunțată ca rezultat al deschiderii procedurii de revizuire în baza ordonanței din 27.04.2018, emisă de procurorul *****.

Opinia Colegiului de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor expusă în hotărârea nr. 3-48/19 din 18 octombrie 2019, menținută de către Consiliul Superior al Procurorilor prin hotărârea nr. 1-132/2019 din 06 decembrie 2019 este precum că, procurorul ***** nu a stabilit circumstanțe noi de care instanța de judecată nu a avut cunoștință pînă la momentul emiterii sentinței. În lipsa investigației potrivit art. 311 și art. 312 din Codul penal și fără un suport probatoriu redutabil, procurorul, contrar dispozițiilor legale, a invocat că a constatat circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la momentul emiterii sentinței.

Astfel, întru combaterea celor invocate de către Consiliul Superior al Procurorilor reclamanta a menționat următoarele argumente cu privire la legalitatea acțiunilor sale privind îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu în cadrul redeschiderii procedurii de revizuire a cauzei penale.

Prin rezoluția Procurorului-Sef al Procuraturii r-lui Strășeni, Alexandru Rata, procurorului ***** i-a fost repartizată citația pentru a participa în cadrul Judecătoriei Strășeni (sediul central), judecător Igor Chiroșca, la examinarea plîngerii în ordinea art. 313 Cod de procedură penală împotriva ordonanței de respingere a cererii de revizuire din 16.03.2018 emisă de către procurorul în Procuratura r-lui Strășeni, Pavel Roibu, care prin ordinul Procurorului General a fost delegat la Procuratura mun. Chișinău, oficiul Ciocana. Ședința cu privire la examinarea plîngerii a avut loc la data de 11.04.2018.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 11.04.2018 (Dosarul nr. 10-29/2018), judecătorul de instrucție, Igor Chiroșca, a dispus admiterea plîngerii în interesele ***** cu dispunerea anulării ordonanței procurorului Procuraturii raionului Strășeni Pavel Roibu din 16.03.2018 privind refuzul în deschiderea procedurii de revizuire, cu obligarea procurorului de a lichida încălcările depistate.

La data de 16.04.2018 prin rezoluția Procurorului-Șef al Procuraturii r-lui Strășeni, Alexandru Rața, procurorului ***** i-a fost repartizată spre examinare cererea repetată a avocatului Iulian Grajdan depusă în interesele condamnatei ***** , prin care a fost solicitată revizuirea procesului penal în cadrul căruia ***** a fost recunoscută vinovată și condamnată prin sentința Judecătoriei Strășeni din 14.08.2008 în baza art. 165 alin.(2), lit.c) CP.

În cererea de revizuire a procesului penal adresată de către avocatul Iulian Grajdan în interesele ***** se indică asupra faptului că, ultimul a avut o discuție cu partea vătămată, Bulgara Viorica, care i-a comunicat, că ea nu a fost recrutată sau transportată de către ***** , nu a fost înșelată de către ultima, nu a fost convinsă să plece în Turcia pentru a practica prostituția.

Avocatul și-a motivat cererea de revizuire pe temeiurile de drept prevăzute la art.458 alin.(3) pct. 2 Cod de procedură penală.

În vederea examinării tuturor argumentelor expuse în conținutul cererii de revizuire adresate de către avocatul Iulian Grajdan în interesele condamnatei *****, precum și conform încheierii judecătorului de instrucție Igor Chiroșca din 11.04.2018 pentru a nu încălca dreptul la un proces echitabil a petiționarului, pentru a motiva o soluție finală, completă și obiectivă asupra pretinselor acțiuni ilegale comise de către Bulgara Viorica, cu motivarea pertinentei sau nepertinentei probatoriului administrat, la data de 27.04.2018 a fost emisă ordonanța de deschidere a procedurii de revizuire.

Procurorul ***** a acționat într-un cadru absolut legal conform normelor imperative procesuale prevăzute la art. 460, alin. (6) Cod de procedură penală cu privire la deschiderea procedurii de revizuire, (1) Procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond. (6) Dacă există vreunul din temeiurile prevăzute în art. 458 alin. (3) pct. 1)–3), procurorul, în limitele competenței sale, dă o ordonanță de deschidere a procedurii de revizuire și efectuează cercetarea circumstanțelor sau dă o însărcinare în acest scop ofițerului de urmărire penală. În cursul cercetării circumstanțelor noi descoperite se pot efectua, cu respectarea dispozițiilor prezentului cod, audieri, cercetări la fața locului, expertize, ridicări de obiecte sau documente și alte acțiuni de urmărire penală care vor fi necesare.

Cu privire la emiterea ordonanței de deschidere a procedurii de revizuire din 27.04.2018 conform pct.3) al actului procesual menționat, a fost informat Procurorul-Sef al Procuraturii r-lui Strășeni, Alexandru Rața.

Urmare a emiterii ordonanței de deschidere a procedurii de revizuire din 27.04.2018 în condițiile prevederilor art. 458 Cod de procedură penală, s-a efectuat cercetarea tuturor circumstanțelor descrise în conținutul cererii adresate de către avocatul Iulian Grajdan în interesele condamnatei *****, inclusiv audierea părții vătămate *****.

Conform procesului-verbal de audiere a cet. *****, aceasta a menționat că, ***** nu a avut o influență asupra ei, nu a înduplecat-o cu nimic, nu i-a asigurat vre-un transport, nu a amenințat-o cu ceva, nu i-a cerut nici o data actele ei. Ea numai i-a zis o singură dată, că și fiica ei lucrează în Turcia și că se poate duce cu ea împreună, pentru ca să-i fie ei mai ușor în drum”.

În acest sens, procurorul *****, prin prisma noilor declarații date de către *****, care au fost obținute după deschiderea procedurii de revizuire, a efectuat cercetarea următoarelor circumstanțe:

Conform materialelor dosarului penal partea vătămată a participat la examinarea dosarului în instanța de apel doar la data de 09 octombrie 2009, unde a făcut declarații, însă fără a fi avertizată de răspundere penală.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23.10. 2008, a fost casată sentința Judecătorie Strășeni din 14 iulie 2008, rejudecată cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care ***** a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 220 alin.(1) CP cu numirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, anume în baza declarațiilor părții vătămate la care se face referire în sesizare.

La examinarea ulterioară a cauzei penale în ordine de apel, partea vătămată ***** nu a participat și nu a fost audiată, fapt confirmat prin procesele-verbale ale ședințelor de judecată și certificatul care a fost prezentat de către procuror în instanța de judecată privind lipsa pe teritoriul RM a părții vătămate, menționându-se în certificat că este plecată peste hotarele țării.

Totodată, situația invocată de către partea vătămată în urma deschiderii procedurii de revizuire, precum că a făcut declarații minciunoase la urmărirea penală și în instanțele de judecată, nu a fost obiect de examinare al instanțelor de judecată, și constituie o circumstanță nouă, care n-a fost la examinarea anterioară de către instanțele de judecătorești.

Declarațiile făcute de partea vătămată ***** în fața organului de urmărire penală în urma deschiderii procedurii de revizuire (declarații care de altfel au fost date și în instanța de judecată la examinarea procedurii de revizuire) și acele declarații date în instanța de apel, diferă în totalitate. Or, aceasta a declarat în cadrul procedurii de revizuire că, a mințit că ***** a recrutat-o, transportat-o și adăpostit-o, cu consimțământul ei în scop de exploatare comercială, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil. A indicat anterior astfel, pentru ca să nu zică că doar ***** a înduplecat-o să plece în Turcia.

În situația vizată, conform temeiurilor de drept art.52, art.255, art.458 alin.(3), pct.2, art.459, art.460 alin.(1), (6) Cod de procedură penală, după terminarea cercetării circumstanțelor noi, la data de 11.06.2018 către Judecătoria Strășeni (sediul Central) a fost înaintat demersul privind admiterea cererii de revizuire.

În argumentarea demersului din 11.06.2018 privind admiterea revizuirii procesului penal conform dispozițiilor legale s-a invocat că s-au constatat circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la momentul emiterii hotărârii, făcând trimitere la temeiul de drept prevăzut la art. 458 alin. (3), pct. 2) Cod de procedură penală, conform prevederilor căruia, revizuirea poate fi cerută în cazurile în care s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată.

Totodată, situația invocată de partea vătămată ***** la examinarea cererii de revizuire, că a făcut declarații minciunoase la urmărirea penală și în instanțele de judecată, nu a fost obiect de examinare al instanțelor de judecată, și constituie o circumstanță nouă, care nu a fost cunoscută la examinarea anterioară de către instanțele judecătorești.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni din 17 iulie 2018 s-a constatat că, cererea/demersul de revizuire înaintat de către procuror a fost întemeiat și s-a admis demersul procurorului ***** privind deschiderea procedurii de revizuire.

Mai mult decât atât, urmare a cercetării judecătorești în urma deschiderii procedurii de revizuire, la data de 25 iulie 2018 (dosarul nr. 1rh-2/2018) de către

judecătorul Judecătoria Strășeni (sediul Central), judecător Diana Cristian, a fost emisă sentința, prin care s-a hotărât anularea deciziei Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 04.06.2018, decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01.04.2010 și sentința Judecătoria Strășeni din 14.07.2008, prin care ***** Ion a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 165 alin.(2) lit. d) Cod penal și condamnată cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis, fără aplicarea pedepsei complementare obligatorii, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care a fost recunoscută vinovată ***** Ion de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 220 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie 6 000 lei, fiind eliberată de sub arest condamnată ***** Ion, imediat din sala de judecată, cu aplicarea în privința acesteia a măsurii preventive obligarea de a nu părăsi țara, pînă la definitivarea sentinței.

În acest sens, menționează că, partea vătămată, *****, fiind preîntîmpinată inclusiv de către instanța de judecată de răspunderea pe care o poartă conform prevederilor art. 312 Cod penal, a prezentat aceleași declarații care au fost date în fața organului de urmărire penală în cadrul deschiderii procedurii de revizuire.

În ședința de judecată partea vătămată *****, care a fost avertizată de răspundere penală, a declarat că fiind audiată la urmărirea penală și în instanțele de judecată a făcut declarații minciunoase, indicînd că și inculpata ***** a înduplecat-o să plece în Turcia, situație care nu corespunde adevărului.

Instanța de judecată, analizînd declarațiile părții vătămate ***** date în urma audierii acesteia în ședința de judecată, a considerat că acțiunile inculpatei Cușnir Viorica urmează a fi corect încadrate în prevederile art. 220 alin.(1) Cod penal, ca îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane.

Conform prevederilor art. 464 Cod de procedură penală, instanța, dacă constată că cererea de revizuire este întemeiată, anulează hotărîrea în măsura în care a fost admisă revizuirea sau hotărîrile care nu se pot concilia și pronunță o nouă hotărîre potrivit dispozițiilor art. 382-399 și 410, care se aplică în mod corespunzător, iar în cazul cînd consideră cererea de revizuire neîntemeiată, o respinge. Or, procedura de redeschidere și examinare a revizuirii nu ține de acte decizionale emise în mod unipersonal doar de către procuror, asupra temeiniciei sau netemeiniciei cererii/demersului de revizuire urmează să decidă instanța de judecată prin pronunțarea unei hotărâri motivate privind anularea hotărârii în măsura în care a fost admisă revizuirea.

La acest capitol, atenționează asupra faptului că, ordonanța de deschidere a procedurii de revizuire din 27.04.2018 nu a fost contestată, fiind definitive, ceea ce denotă că, reclamanta, în persoana procurorul ***** nu a admis o încălcare a legislației la redeschiderea procedurii de revizuire în temeiul art. 458-460 Cod de procedură penală.

Consideră că la examinarea cererii de revizuire procurorul ***** a ținut cont de jurisprudența CEDO, or fiind în prezența afirmației părții vătămate că a făcut declarații

minciunoase la urmărirea penală și în instanțele anterioare, procurorul a respectat integral prevederile legale, nefiind prezentă la caz situația unei ordonanțe sau respectiv, demers deghizat.

Totodată reține că, îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu în cadrul redeschiderii procedurii de revizuire a cauzei penale se confirmă inclusiv prin admiterea de către instanță a demersului procurorului cu pronunțarea unei sentințe motivate.

Cauza a fost examinată de către Judecătoria Strășeni (sediul Central) în mod echitabil constatându-se că cererea/demersul de revizuire a fost întemeiat prin adoptarea sentinței motivate la data de 25 iulie 2018 (Dosarul nr. lrh-2/2018).

În speță, instanța de judecată, prin sentința pronunțată, a răspuns la toate argumentele indicate în demersul de revizuire adresat de către procuror, indicând motivele pe care și-a întemeiat soluția de anulare a hotărârii în măsura în care a fost admisă revizuirea.

La examinarea cazului s-a ținut cont de jurisprudența CEDO, or fiind în prezența declarației părții vătămate că a făcut declarații minciunoase la urmărirea penală și în instanțele anterioare, s-a respectat prevederile legale adoptându-se o sentință în conformitate cu prevederile legale în baza probelor administrate în ședință.

La fel, consideră că, nu poate fi reținut ca încălcare a legislației de către procuror în cadrul redeschiderii procedurii de revizuire a cauzei penale inclusiv prin prisma faptului că sentința nu a fost contestată de către părți, sentința din 25 iulie 2018 (dosarul nr. lrh-2/2018), fiind una definitivă și executorie.

Îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu în cadrul redeschiderii procedurii de revizuire a cauzei penale se confirmă inclusiv prin instituția puterii lucrului judecat.

În acest context, a menționat că, scopul instituției puterii lucrului judecat rezidă în crearea unei stabilități și bune funcționări, fiind totodată o expresie a principiului securității raporturilor juridice, care presupune că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

Prejudicialitatea hotărârii judecătorești face imposibilă o altă apreciere într- un alt proces al faptelor și raporturilor juridice, care au fost deja stabilite printr-o hotărâre judecătorească. Respectarea prejudicialității contribuie la soluționarea justă a cauzelor, exclude posibilitatea pronunțării hotărârilor contradictorii, facilitează procesul probației.

În lumina principiului autorității de lucru judecat, instanța de judecată urmează să rețină că o hotărâre judecătorească/sentință de condamnare pronunțată în urma deschiderii procedurii de revizuire, prin care s-au stabilit faptele enunțate, cât și constatările reținute în mod irevocabil, se bucură de prezumția absolută de adevăr și nu pot fi contrazise printr-o altă hotărâre pronunțată în urma examinării procedurii disciplinare. CEDO a stabilit că instanțele sunt obligate să țină cont de constatările de fapt din procedurile judiciare anterioare, repunerea în discuție a situației soluționate definitiv prin alte hotărâri constituind o încălcare a art. 6 din Convenție. Dezlegarea asupra unei probleme de drept date printr-o hotărâre irevocabilă este de natură să clarifice

din acel moment acea problemă, creând speranța legitimă că ea nu va mai fi negată de o altă instanță de judecată într-o procedură ulterioară.

Raportând prevederile legale citate supra la circumstanțele cauzei, instanța de judecată urmează să constate că redeschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale a avut loc în strictă corespundere cu prevederile Codului de procedură penală, or în caz contrar, în situația în care Judecătoria Strășeni (sediul Central) considera că demersul de revizuire înaintat de către procuror a fost unul neîntemeiat, atunci urma a fi respins de către instanță în condițiile art. 464 Cod de procedură penală.

La caz, constată că, situația invocată de către partea vătămată *****, procurorului ***** în cererea de revizuire, că a făcut declarații minciunoase la urmărirea penală și în instanțele de judecată, nu a fost obiect de examinare al instanțelor de judecată, prin urmare constituie o circumstanță nouă, care nu a fost cunoscută la examinarea anterioară de către instanțele judecătorești. Or acest fapt, se încadrează prevederilor normei imperative prevăzute la art. 458 alin. (3), pct. 2) al Codul de procedură penală.

Cu referire la argumentele cu privire la interpretarea eronată de către Colegiul de Disciplină și Etică a legii procesual-penale precum că în lipsa investigației potrivit art. 311 și 312 din Codul Penal, procurorul nu putea să constate circumstanțe noi de care instanța nu a avut cunoștință la momentul emiterii hotărârii, a menționat că, prin hotărârea nr. 3-48/19 din 18 octombrie 2019 se menționează precum că în lipsa investigației potrivit art. 311 și 312 din Codul penal, procurorul, contrar dispozițiilor legale, a invocat că a constatat circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la momentul emiterii sentinței. Or, nu există o practică uniformizată cu privire la faptul că redeschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale în temeiul art. 458 alin. (3), pct. 2) Cod de procedură penală - stabilirea altor circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii..., în cazul în care partea vătămată își schimbă declarațiile, poate fi dispusă doar după ce inițial procurorul urmează să investigheze circumstanțele prin prisma prevederilor art. 311 și art 312 Cod Penal.

În situația dată, urmează a se lua în considerație că unul dintre aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, între altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi pusă în discuție, deci aprecierea faptului dacă declarația este minciunoasă urmează a se efectua în congruență cu soluția dispusă în cauza unde au fost prezentate declarațiile.

În vederea respectării de către organul de urmărire penală a prevederilor art. 281 și art. 291 din Codul de procedură penală implicit, punerea sub învinuire a persoanei pentru declarație minciunoasă poate avea loc numai după adoptarea unei hotărâri definitive în cauza penală unde acestea au fost prezentate.

Astfel, prin prisma celor expuse, după o apreciere a declarațiilor date de către ***** în coroborare cu întreg probatoriul administrat în cauza respectivă și care s-a soldat cu o hotărâre definitivă/irevocabilă de condamnare - sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 25 iulie 2018 (Dosarul nr. 1rh-2/2018)- la data de 07.09.2018 a fost

înregistrat Raportul în RÎI-1 al Procuraturii r-lui Strășeni cu nr. 37 pr-1-18 pe faptul prezentării cu bună știință a declarațiilor minciunoase de către partea vătămată ***** pentru a fi examinat în baza art.274 CPP.

La data de 21.09.2018 s-a emis ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale în baza art. 275, pct. 4 CPP, prin care s-a dispus neînceperea urmăririi penale în privința lui ***** în baza art. 312 alin. (2), lit.a) Cod penal, prezentarea cu bună-știință a declarațiilor minciunoase, din motivul intervenirii termenului de prescripție, cu clasarea procesului penal, hotărîre definitivă și executorie, care deși este emisă după adoptarea sentinței din 25 iulie 2018, însă aceasta confirmă faptul că, partea vătămată a făcut declarații minciunoase, care atestă circumstanța nouă pentru revizuirea procesului penal, care nu putea fi cunoscută la data examinării cauzei în fond. Or, ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 21 septembrie 2018, nu a fost contestată în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

Din speță, nu rezultă că careva persoane fizice sau juridice au invocat comiterea unor încălcări în urma examinării cererii de revizuire de către procurorul *****, ceea ce denotă că, acțiunile procesuale descrise supra au fost în strictă corespundere cu normele prevăzute de codul de procedură penală, precum și în corespundere cu prevederile recomandării/instrucțiunii Procurorului General Eduard Harunjen din 16 iulie 2018.

Totodată a menționat că, nici un înscris/acte procesuale indicate în hotărîrile contestate nu indică la constatarea comiterii pretinsei abateri disciplinare manifestată la deschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale de către *****, procuror în Procuratura raionului Strășeni.

Contraargumente cu referire la alegația precum că, de către procuror a fost încălcat prevederile art. 1. alin (2), art. 19 alin.(3), art.52 și art.art.458-460 din Codul de procedură penală și principiul legalității pct.6.1.1 din Codul de Etică al procurorilor și art. 38 lit.a), lit.b) și lit.e) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, a invocat că, Colegiul de Disciplină și Etică nu individualizat și descris în mod concret pretinsele fapte îndeplinite necorespunzător care au atras după sine consecința aplicării sancțiunii disciplinare.

Întru susținerea opiniei sale a invocat prevederile art.33 și art.34 din Legea cu privire la procuratură, independența procurorului este asigurată prin: d) discreția decizională a procurorului în exercițiul funcției, acordată prin lege; e) stabilirea, prin lege, a interdicției privind imixtiunea altor persoane sau autorități în activitatea procurorului; (2) În luarea deciziilor, procurorul este independent în condițiile legii. (3) În cazul în care deciziile luate de procuror sunt ilegale, acestea pot fi anulate motivat de către procurorul ierarhic superior. (4) Persoana ale cărei drepturi și interese legitime au fost afectate prin acțiunile, inacțiunile sau actele procurorului le poate contesta la procurorul ierarhic superior. Hotărîrea procurorului ierarhic superior, prin care a fost soluționată contestația, poate fi atacată în instanța de judecată. Inviolabilitatea procurorului asigură garanții de protecție împotriva oricăror intervenții și imixțiuni în activitatea acestuia.

În acest context, a invocat prevederile art.101 din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, simpla motivare/afirmație că acțiunile procurorului conțin elementele prevăzute de art.38 lit.a), b) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, sunt doar afirmații declarative și se contrazic între ele precum și cu argumentele procurorului examinat. Or, motivarea expusă în hotărârea contestată, este bazată doar prin tratarea eronată din partea verificatorilor (controlorilor), fără obținerea a unor alte probe care ar incrimina preinsele acțiuni ale procurorului.

Urmând principiile Curții Europene de examinare a calității legii, în jurisprudența sa Curtea a reținut că o lege (prevedere legală) trebuie să fie suficient de accesibilă, clară și previzibilă. O normă este clară, accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă (*cauza Silver s.a. v. Regatul Unit, hotărârea din 25 martie 1983*).

Prin urmare, atât de către membrii Colegiului, cât și de către controlori nu s-a făcut un studiu în ansamblu al modului de întocmire a actelor procedurale de către alți angajați ai Procuraturii, pentru a identifica și evalua situația de fapt, practica neuniformă dacă este vicioasă sau merită de a se face propuneri de modificări în legislație, nefiind stabilite elementele constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute de dispozițiile legii.

Consideră că, nu poate fi reținut faptul precum că după deschiderea procedurii de revizuire, procurorul în Procuratura raionului Strășeni, *****, a acționat contrar pct. 24 din Ordinul Procurorului General nr. 2/21 din 02.01.2018 cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, care stipulează că, în cazul constatării temeiurilor pentru deschiderea procedurii de revizuire a hotărârilor judecătorești irevocabile, procurorii-șefi ai procuraturilor teritoriale, în mod obligatoriu, în termen de 3 (trei) zile vor informa Direcția judiciară, prezentând copia ordonanței privind deschiderea procedurii de revizuire, iar ulterior copia concluziilor întocmite în rezultatul cercetării circumstanțelor noi. Or, sarcina de informare a Direcției judiciare în termen de 3 zile prevăzută la pct. 24 din Ordinul Procurorului General nr. 2/21 din 02.01.2018 nu ține de sarcina procurorului *****, fiind atribuită procurorului-șef al procuraturii teritoriale.

La fel, a menționat că, nu poate fi reținut nici faptul precum că după deschiderea procedurii de revizuire, procurorul în Procuratura raionului Strășeni, ***** a încălcat prevederile pct. 3 al Ordinului Procurorului General nr.44/15 din 24.11.2016. Or, din prevederile exprese ale Ordinului Procurorului General nr.44/15 din 24.11.2016, sarcina de informare a Secției combatere a traficului de ființe umane despre deschiderea procedurii de revizuire în cauza respectivă a aparținut procurorului-șef al procuraturii

teritoriale, deci în acțiunile procurorului ***** nu sunt întrunite elementele constitutive ale unei pretinse abateri disciplinare.

Pîrîtul, Consiliul Superior al Procurorilor prin referința depusă la 10 martie 2020, a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, prezentînd dosarul administrativ (f.d. 49-55).

În susținerea poziției, Consiliul Superior al Procurorilor a invocat că la 30.05.2019, prin raportul Inspectorului-șef interimar din cadrul Inspecției procurorilor Leonid Demidov, a fost inițiată procedura disciplinară în privința procurorului în procuratura raionului Strășeni *****, conform art.38 lit.a), b), e) din Legea cu privire la Procuratură, dispunînd în temeiul art.49 alin.(1) lit.b) din aceeași lege, transmiterea materialelor procedurii disciplinare Colegiului de disciplină și etică pentru examinare.

Prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/19 din 18.10.2019, în temeiul art.6 alin.(3), lit.a), b) și e), art.39 alin.(1), lit.b) din Legea cu privire la procuratură nr.3 din 25.02.2016, pct.6.1.1, pct.6.1.4, pct.6.2.1 din Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărîrea Adunării Generale a procurorilor nr.4 din 27.05.2016, pct.71, pct.73, pct.74, pct.77 lit.b), pct.78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, procurorului ***** i-a fost aplicată sancțiunea disicplinară – mustrare.

Colegiul de disciplină și etică a constatat că procurorul ***** a comis abateri disciplinare prevăzute de art.38 lit. a), b), e) din Legea nr.3/2016 cu privire la procuratură - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept și încălcarea gravă a legii.

Hotărîrea Colegiului de disciplină și etică a fost contestată de către procurorul *****, solicitând casarea ei considerînd-o ilegală și nefondată, invocînd necesitatea încetării procedurii disciplinare, din motiv că faptele sale nu constituie abatere disciplinară.

În cadrul controlului de serviciu s-a constatat că, prin sentința Judecătorei Strășeni din 25.07.2018, în urma procedurii de revizuire inițiate de procurorul în Procuratura raionului Strășeni, ***** și la solicitarea acesteea, s-a dispus anularea deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 04.06.2018, a deciziei Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 01.04.2010 și a sentinței Judecătorei Strășeni din 14.07.2008 prin care ***** a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. d) din Codul penal și condamnată (cu aplicarea art.79 din Codul penal), la 6 ani de închisoare. În rezultatul examinării procedurii de revizuire, inculpata ***** (care, în baza hotărîrii irevocabile din 14.07.2008, a început executarea pedepsei cu închisoarea la 27.05.2017, fiind extrădată din Federația Rusă) a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.220 alin. (1) din Codul penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, fiind eliberată imediat din sala de judecată.

Sentința a fost pronunțată ca rezultat al deschiderii procedurii de revizuire în baza ordonanței din 27.04.2018, emisă de procurorul *****.

Anterior, la 16.03.2018, procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Pavel Roibu, examinând cererea avocatului Iulian Grajdan, privind deschiderea procedurii de revizuire, a dispus respingerea cererii ca vădit neîntemeiată.

Fiind contestată hotărârea dată la judecătorul de instrucție, conform rezoluției procurorului-șef al Procuraturii raionului Strășeni, Alexandru Rață, citația a fost repartizată altui procuror decât cel care a emis hotărârea și anume ***** , în legătură cu delegarea procurorului Pavel Roibu în altă procuratură teritorială.

Prin încheierea din 11.04.2018 (judecător Igor Chiroșca), ordonanța din 16.03.2018 a fost anulată cu dispunerea unui control suplimentar, indicându-se că „procurorul nu a oferit răspuns la toate întrebările ce planează asupra pretinselor acțiuni ilegale ale lui ***** , care ar fi săvârșit infracțiunea prevăzută de art.311 și/sau 312 din Codul penal. ”

Procurorul ***** , primind spre examinare procedura de revizuire nu a executat încheierea instanței și respectiv nu a examinat acțiunile părții vătămate ***** prin prisma art.311 și 312 din Codul penal, însă, la 28.05.2018, a purces la audierea acesteia, admițând precum că partea vătămată a făcut declarații mincinoase.

Consiliul a constatat că acțiunea de urmărire penală de audiere a fost efectuată nu doar superficial, dar și tendențios, deoarece declarațiile au fost inserate în mod selectiv pentru crearea unor temeuri iluzorii de deschidere a procedurii de revizuire, favorabile condamnatei *****.

În argumentarea demersului din 08.06.2018 privind admiterea revizuirii procesului penal, procurorul ***** a invocat că, potrivit procesului-verbal din 28.05.2018 de audiere în calitate de martor, ***** a menționat că „...***** nu a avut nici o influență asupra ei, nu a înduplecat-o cu nimic, nu i-a asigurat nici un transport, nu a amenințat-o cu ceva, nu i-a cerut niciodată actele ei. Ea numai i-a zis o singură dată că fiica ei lucrează în Turcia și că se poate duce cu ea împreună, pentru ca să îi fie mai ușor ei în drum... ”.

Procurorul ***** , relevând declarațiile ***** , depuse la 28.05.2018 a pretins că a stabilit alte circumstanțe de care instanța de judecată nu a avut cunoștință, chiar dacă anterior ***** a depus declarații analogice la toate fazele procesului penal, care au fost confirmate și prin spectrul probatoriu, aceste împrejurări fiind ignorate.

Astfel, în partea afirmațiilor privind comiterea infracțiunii cu participarea învinuitei ***** s-a notat că la 11.01.2008, ***** a depus plângerea prin care a solicitat „... să atragă la răspundere conform legislației în vigoare pe ***** și nana mea ***** , care prin înțelegere prealabilă m-au recrutat și folosindu-se de starea mea de vulnerabilitate... mi-au organizat transportarea în Turcia., pentru practicarea prostituției ”.

La 04.02.2008, ***** a fost audiată în calitate de parte vătămată de către procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Dorina Croitor, și a declarat că „... peste un

timp, tot prin luna septembrie 2017, acasă la ***** după serviciu în ospeție venise mama lui Dupleac Ludmila, ***** ... ***** mi-a comunicat că de nenumărate ori o telefonează fiica sa Ludmila deoarece are datorii cu Turcia pentru că a transmis bani să fie transportată de Bulgaru Elena în Turcia însă din cauza problemelor care au avut loc la aeroport eu sunt obligată să întorc o sumă de bani de aceea trebuie să plec, iar în Turcia la Ludmila și concubinul ei Sedat... ”.

În cadrul urmăririi penale, la 10.03.2008, partea vătămată ***** a fost audiată suplimentar și de către procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Andrei Lesnic, depunând declarații analogice.

La 21.03.2008, procurorul Andrei Lesnic a efectuat confruntarea între partea vătămată, ***** și ***** , unde prima a susținut declarațiile sale, confirmând rolul Raisei Cușnir în comiterea infracțiunii.

Partea vătămată, ***** , fiind audiată atât la judecarea cauzei în instanța de fond, cât și în instanța de apel, a susținut declarațiile sale făcute în cadrul urmăririi penale.

În detrimentul probelor indicate, procurorul ***** , ca temei pentru admiterea revizuirii de către instanța de judecată, a invocat art.458 alin.(3) pct. 2) din Codul de procedură penală, și anume că „... au fost stabilite alte circumstanțe de care instanța de judecată nu a avut cunoștința la emiterea hotărârii, și anume faptul că ***** nu a recrutat-o pe ***** ” .

Astfel, cu ignorarea probelor care au fost apreciate ca verosimile de către instanțele care au examinat prezenta cauză, procurorul ***** a dat o altă apreciere declarațiilor lui ***** și a dispus deschiderea procedurii de revizuire, transmitând materialele cauzei în instanța de judecată.

În pofida prevederilor pct.28 din Ordinul Procurorului General nr.44/15 din 24.11.2016 cu privire la interacțiunea dinstre subdiviziunile Procuraturii Generale, procuraturile specializate și teritoriale la desfășurarea activității de combatere a traficului de ființe umane și a migrației ilegale, Procuratura raionului Strășeni nu a informat nici Secția combatere a traficului de ființe umane despre deschidere a procedurii de revizuire în cauza respectivă.

În continuare, contrar pct.28 din Ordinul Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018 cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, care stabilește că, săptămînal, în ultima zi lucrătoare, pînă la ora 12:00, procuraturile teritoriale și specializate vor expedia în secția unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, rapoarte privind rezultatele examinării cauzelor penale în instanțele de judecată conform anexei nr.2. Soluțiile pronunțate în cauzele penale examinate cu sentință după ora 12:00, vor fi incluse în raportul săptămînal ulterior, cu excepția sentințelor de achitare sau, după caz, de încetare a procesului penal pe motive de rehabilitare a inculpaților..., procurorul ***** nu a informat despre pronunțarea de către Judecătoria Strășeni a sentinței din 25.07.2018 în privința Raisei Cușnir.

Consiliul a concluzionat că procurorul *****, în cazul descris, a acționat prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea i necorespunzătoare a legislației, cu admiterea încălcărilor grave de lege.

Procurorul *****, fiind audiată în cadrul verificării sesizării, a declarat că a deschis procedura de revizuire după ce a fost admisă contestația părții apărării de către judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Strășeni, fiind declarată nulă ordonanța de refuz în deschiderea procedurii de revizuire emisă de către procurorul Pavel Roibu la data de 16.03.2018 și că toate acțiunile sale au fost coordonate cu procurorul-șef al Procuraturii raionului Strășeni, Alexandru Rată.

În opinia Colegiului, comiterea abaterilor disciplinare de către procurorul *****, se confirmă prin: materialele sesizării; copia ordonanței de refuz în deschiderea procedurii de revizuire din 16.03.2018; copia ordonanței de deschidere a procedurii de revizuire din 27.04.2018; copia sentinței Judecătoriei Strășeni din 14.07.2008; copia Deciziei Curții Supreme de Justiție din 31.03.2009; copia Deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01.04.2010; copia Deciziei Curții Supreme de Justiție din 04.06.2014; copia sentinței Judecătoriei Strășeni din 25.07.2018; copia plângerii lui ***** din 11.01.2008; copiile proceselor verbale de audiere a părții vătămate din 04.02.2008, 28.05.2018; copia procesului-verbal de confruntare din 21.03.2008 și alte acte de procedură penale anexate la cauza disciplinară.

Analizând rezultatele verificării sesizării, Colegiul a ajuns la concluzia că procurorul ***** și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu prevăzute de art.6 alin.(3) lit.a) și b) a Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prin ignorarea sau aplicarea eronată a prevederilor art.1 alin.(2), art.19 alin.(3), art.52 și art.458-460 din Codul de procedură penală la inițierea procedurii de revizuire a cauzei penale. Concomitent, Colegiul a mai constatat că prin aceleași acțiuni au fost încălcate prevederile pct.6.1.1, 6.1.4, și 6.2.1 din Codul de etică al procurorilor, în consecință, faptele descrise constituie o abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit.a), b) și e) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

În contestația sa, procurorul ***** a invocat următoarele trei grupuri de critici în raport cu hotărârea nr.3-48/19 din 18.10.2019 a Colegiului de disciplină și etică:

Primul grup ține să argumenteze caracterul legal al acțiunilor procurorului și îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, susținând în acest sens că a procedat conform celor prescise în încheierea Judecătoriei Strășeni din 11.04.2018 (dosar nr. 10-29/2018) prin care a fost anulat refuzul altui procuror de a deschide procedura de revizuire. Noile declarații date de către partea vătămată după deschiderea procedurii de revizuire, procurorul le apreciază drept circumstanțe noi care nu au format obiect al examinării de către instanțele de judecată. Sentința nou adoptată în rezultatul revizuirii nu a fost contestată de către părți și are putere de lucru judecat.

Prin al doilea grup de critică a inocat interpretarea eronată de către Colegiul de disciplină și etică a legii procesual- penale, precum că în lipsa investigației potrivit art.311 și art.312 din Codul penal, procurorul nu putea să constate circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la momentul emiterii hotărârii.

Al treilea grup de critică se referă la argumente privind lipsa unui suport probatoriu privind constatarea comiterii preinsei abateri disciplinare, în context autorul recurge la prevederile art.33 și art.34 din Legea nr.3/2016, potrivit căroră, „independența procurorului este asigurată prin: d) discreția decizională a procurorului în exercițiul funcției, acordată prin lege; e) stabilirea, prin lege, a interdicției privind imixtiunea altor persoane sau autorități în activitatea procurorului, alin. (2) „În luarea deciziilor, procurorul este independent în condițiile legii”; alin.(3) „în cazul în care deciziile luate de procuror sunt ilegale, acestea pot fi anulate motivat de către procurorul ierarhic superior”; alin. (4) „Persoana ale cărei drepturi și interese legitime au fost afectate prin acțiunile, inacțiunile sau actele procurorului, le poate contesta la procurorul ierarhic superior. Hotărârea procurorului ierarhic superior, prin care a fost soluționată contestația, poate fi atacată în instanța de judecată. Inviolabilitatea procurorului asigură garanții de protecție împotriva oricăror intervenții și imixtiuni în activitatea acestuia ”.

Cu referire la argumentele invocate, Consiliul a reținut că încheierea Judecătoria Strășeni din 11.04.2018, prin care a fost anulat refuzul procurorului Pavel Roibu din 16.03.2018 nu presupunea pornirea imediată a procesului de revizuire, or în încheiere era subliniat că „...procurorul nu a oferit răspuns la toate bănuielile ce planează asupra pretinselor acțiuni ilegale ale lui ***** , care ar fi săvârșit infracțiunea prevăzută la art.311 și/sau 312 din Codul penal... ”. După primirea spre examinare a cererii de pornire a procedurii de revizuire, procurorul ***** a emis la 27.04.2018 ordonanța de deschidere a procedurii de revizuire, a efectuat o singură acțiune procesuală - audierea părții vătămate. Ulterior, fără a efectua o evaluare multiaspectuală a noilor declarații din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor în conformitate cu regulile de apreciere a probelor prevăzute la art.101 din Codul de procedură penală, procurorul a întocmit la 08.06.2018 un demers către Judecătoria Strășeni „privind admiterea revizuirii procesului penal”. În demers, procurorul ***** a solicitat instanței „Admiterea revizuirii procesului penal nr. 1-123/08 în privința condamnatului ***** Ion în latura condamnării acesteia în baza art.220 alin.(1) din Codul penal”.

Prin urmare, procurorul a admis o eroare de fapt și de drept, apreciind noile declarații ale părții vătămate drept „circumstanțe noi”, de care instanța nu avea cunoștință la emiterea hotărârii în sensul art.458 alin.(3) pct.2) din Codul de procedură penală.

Consiliul a statuat că procurorul ***** a dat dovadă de părtinire la formularea demersului către instanță din 08.06.2018, or potrivit prevederilor art.461 din Codul de procedură penală, doar după terminarea cercetării circumstanțelor noi, procurorul înaintează toate materialele, împreună cu concluziile sale, instanței care a judecat cauza în fond. În asemenea împrejurări, când circumstanțe noi nu erau stabilite, în conformitate cu prevederile procesuale prenotate, de către procuror putea fi formulată doar o concluzie, care să recomande instanței în conformitate cu art.462 alin.(4) să dispună prin sentință respingerea cererii de revizuire.

Consiliul a concluzionat că Colegiul de disciplină și etică a constatat corect prezența în acțiunile lui ***** a abaterilor disciplinare prevăzute la art.38 lit.a), b) și e)

din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept și încălcarea gravă a legii.

Conduita procurorului nu s-a limitat la o simplă încălcare a normelor procedurale, ci la alternarea gravă a lucrului judecat prin inițierea procedurii de revizuire și trimiterea acesteia în judecată fără ca să fie identificate și fundamentate noi circumstanțe de care nu cunoșteau instanțele la momentul adoptării soluției pe fondul cauzei. Fără a stabili fapte și circumstanțe noi, corect interpretate, procurorul a apelat la presupuneri și interpretări personale, la distorsionarea stării de fapt, la reținerea unor împrejurări imaginare care nu și-au găsit confirmare în materialul probator existent în cauză.

Urmarea vătămătoare a faptelor comise de procurorul ***** s-a exprimat în punerea în mișcare a procedurii de revizuire, fără ca demersul privind recalificarea acțiunilor persoanei condamnate să se fundamenteze în condițiile legii pe circumstanțe noi, fiind încălcate grav principiul securității raporturilor juridice și dreptul la un proces echitabil, care impune proceduri corecte și imparțiale. Totodată, a fost prejudiciat prestigiul profesiei de procuror, și prestigiul justiției.

Procurorul ***** nu se poate prevala de principiul independenței procurorului, consacrat de art.33 din Legea nr.3/2016. În aceeași ordine de idei, nu se poate vorbi despre o operațiune de interpretare a probelor administrate în baza unui raționament logico-juridic, întrucât măsurile dispuse sunt bazate pe interpretări personale și presupuneri ce au distorsionat starea de fapt. Procurorul ***** a reflectat asupra modului în care a înțeles să motiveze actele judiciare analizate și admiterea survenirii consecințelor. Caracterul intenționat al acțiunilor mai este dedus și din comportamentul procurorului ***** de după pronunțarea sentinței din 25.07.2018, prin care, în rezultatul revizuirii acțiunile condamnatei ***** au fost recalificate și aceasta a fost pusă în libertate. În special, procurorul ***** nu a contestat sentința pronunțată după revizuirea cauzei.

La individualizarea sancțiunii, Colegiul de disciplină și etică a ținut cont de împrejurările, gravitatea concretă, consecințele faptelor săvârșite de procurorul *****, care a încălcat principiile conduitei profesionale, faptele care compromit statutul de procuror.

În consecință Consiliul a respins contestația ***** și a menținut hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-48/19 din 18.10.2019.

În avizul nr.9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (Carta de la Roma), în pct.77 este indicat că „Procurorii ar trebui întotdeauna să atingă cele mai înalte standarde etice și profesionale. În special, ei nu ar trebui să acționeze în interese personale sau în favoarea persoanelor interesate altfel, aceasta ar putea împiedica pe deplin imparțialitatea”.

Conform prevederilor Chidului european al eticii și conduitei procurorilor (Ghidul de la Budapesta) adoptat la Conferința Procurorilor Generali din Europa, Strasbourg, 31 Mai 2005, „Procurorii publici întotdeauna și în orice circumstanțe vor onora obligațiile

lor, inclusiv obligațiunea de a acționa întotdeauna în conformitate cu legislația națională și internațională relevantă; vor exercita atribuțiile just, imparțial, consecvent și prompt; vor respecta, proteja și susține demnitatea umană și drepturile omului; vor conștientiza faptul că acționează din numele societății și în interes public și se vor strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean”.

La adoptarea hotărârii, Consiliul a ținut cont de faptul că pe parcursul activității în organele procuraturii (anul 2011), ***** a fost încurajată o singură dată, fiindu-i aplicată și o sancțiune disciplinară prin Hotărârea Colegiului de disciplină și etică din 14.12.2018, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară - avertismentul, pe faptul admiterii încălcărilor legislației contravenționale, sancțiune care necesită a fi considerată circumstanță agravantă.

În cadrul procedurii de examinare a contestației și de validare a hotărârii Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor nu a constatat fapte de îngrădire sau lezare a drepturilor procesuale ale ***** sau alte încălcări procedurale din partea Colegiului disciplinar.

În egală măsură, Consiliul a apreciat că pedeapsa individualizată și aplicată de către Colegiul de disciplină și etică procurorului *****, este proporțională, aceasta fiind racordată la gradul prejudiciabil al abaterilor constatate.

În altă ordine de idei, a menționat că sub aspect legal nu au fost admise derogări de la actele normative și legislative ce reglementează activitatea Colegiului de disciplină și etică și al Consiliului Superior al Procurorilor, iar alegerile reclamantei se referă la aspecte de oportunitate. Or, în litigiile ce au ca obiect procedurile disciplinare, instanța de contencios administrativ nu este în drept să se pronunțe asupra oportunității actului administrativ, în caz contrar, instanța de judecată ar ajunge să substituie autoritatea publică (în cazul dat Colegiul disciplinar și Consiliul Superior al Procurorilor), ceea ce este inadmisibil.

Prin încheierea din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost atrasă Procuratura Generală, în calitate de terță persoană. (f.d.66).

Prin referința depusă la 03 iunie 2020, Procuratura Generală a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, invocând aceleași motive relatate de către Consiliul Superior al Procurorilor (f.d.69-75).

În ședința de judecată, avocatul reclamantei, Elena Buguța a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele menționate mai sus, solicitând admiterea.

În ședința de judecată reprezentantul pârîtului Consiliului Superior al Procurorilor Iulian Gainaru a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiate, susținând motivele menționate în referință.

În ședința de judecată terțul, Procuratura Generală, nu s-a prezentat, depunând cerere privind examinarea cauzei în lipsa reprezentantului său.

În conformitate cu art.218 lit. a), c), d) Cod administrativ, examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în ședință publică, iar în cazuri de

excepție stabilite de lege – în ședință închisă. Participanții la proces se citează; în citație se comunică locul, data și ora ședinței. Dacă participanții la proces convin de comun acord, examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară și neprezentarea la ședința de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanților și/sau a reprezentanților lor nu împiedică soluționarea acțiunii în contenciosul administrativ.

În acord cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169– 171.

La rândul său, art. 206 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că părțile au dreptul să solicite instanței judecătorești examinarea cauzei în lipsa lor și remiterea copieii de pe hotărâre. Dacă partea solicită să-și dovedească pretențiile sau obiecțiile prin ascultarea celeilalte părți, instanța cere să se prezinte personal în fața judecății.

În temeiul normelor enunțate, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a considerat posibilă examinarea prezentei acțiuni în lipsa terțului neprezent, deoarece citarea legală a fost exercitată potrivit normelor legale.

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în acțiune și în referințele depuse, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează că acțiunea în contencios administrativ este admisibilă, dar neîntemeiată din următoarele considerente.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Reclamanta revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ, și anume, dreptul procurorului de a nu fi sancționat.

Totodată, atît hotărîrea Colegiului de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor nr.3-48/19 din 18.10.2019, cît și hotărîrea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-132/19 din 06.12.2019 constituie acte administrative individuale defavorabile, respectiv prin hotărîrea Colegiului de disciplină și etică de pe lîngă Consiliul Superior al Procurorilor nr.3-48/19 din 18 octombrie 2019, în privința procurorului în Procuratura r-lui Strășeni ***** a fost aplicată sancțiunea disciplinară - mustrare, iar prin hotarîrea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-132/19 din 06.12.2019 s-a respins contestația depusă de procurorul în Procuratura raionului Strășeni, ***** , împotriva Hotarîrii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/19 din 18.10.2019.

În accepțiunea art.20 alin.(1) Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În virtutea art. 39 Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Articolul 189 alin. (1) Cod administrativ, stabilește că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În temeiul art. 191 alin. (3) Cod administrativ, Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Totodată, acțiunea înaintată de către reclamantă reprezintă o acțiune în contestare în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) Codul administrativ.

Elementul central al obiectului acțiunii în contestare rezidă în faptul că, reclamantul urmărește pe cale judiciară de a anula actul administrativ individual defavorabil.

Prin urmare, Completul judiciar în conformitate cu prevederile art. 219 din Codul administrativ îl apreciază ca un element al pretenției acțiunii în contestare.

În condițiile art.163 lit. c) Cod administrativ, procedura de examinare a cererii prelabile nu se efectuează dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

Totodată, art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prelabilă.

Conform art.79 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, contestațiile împotriva hotărîrilor Consiliului Superior al Procurorilor sînt examinate de completul de judecată care examinează contestațiile împotriva hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

În conformitate cu prevederile pct. 7.12 și pct. 7.13 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12- 225/16 din 14 septembrie 2016, Hotărârea Consiliului este expediată prin poșta electronică procurorilor vizați în hotărâre, în termen de 3 zile de la data semnării. Celorlalte persoane sau instituții, hotărârea este expediată prin poșta electronică sau, după caz, prin poștă. Contestațiile împotriva hotărîrilor Consiliului sunt examinate de completul de judecată care examinează contestațiile împotriva hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

Conform art.209 al.(1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prelabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată în termenul legal de 30 zile de la data comunicării hotărîrii din 06 decembrie 2019, adică de la 31 decembrie 2019, data comunicării hotărîrii, ce se confirmă prin mențiunea pe hotărîrea contestată, fiind depusă în instanța de judecată la 13.01.2020 (f.d.212 dosar administrativ).

Din analiza normelor de drept sus-indicate, Completul judiciar reține că, ***** este în drept să înainteze acțiunea în contencios administrativ, iar acțiunea în contestare utilizată de reclamantă pentru revendicarea apărării drepturilor ei nu este condiționată, la caz, de respectarea procedurii prealabile, fiind depusă în termen.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

În baza art.219 alin.(1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform art.220 alin.(1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar potrivit art.221 alin.(1) al aceluiași act normativ, autoritățile publice sunt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sunt obligate să prezinte suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații.

Art. 87 alin. (1) Cod administrativ, statuează că autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt, iar art. 92 al aceluiași act normativ, stabilește că autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

În virtutea art.93 Cod administrativ, care stabilește sarcina probațiunii, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Astfel, din actele cauzei urmează că, prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/19 din 18.10.2019, în temeiul art.6 alin.(3), lit.a), b), art.38 lit.a), lit.b) și lit.e), art.39 alin.(1), lit.b) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, pct.6.1.1, pct.6.1.4, pct.6.2.1 din Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016, pct.71, pct.73, pct.74, pct.77 lit.b), pct.78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, procurorului ***** i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – muștrare (f.d.184-189 dosar administrativ).

Conform pct.78 al Regulamentului privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016, modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-13/17 din 24.01.2017, Hotărârea Colegiului pe cauza disciplinară poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului, de către persoanele care au depus sesizarea, Inspekția procurorilor sau procurorul vizat în hotărâre, în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia. Termenul de 5 zile este un termen de decădere. La expirarea acestui termen, hotărârile Colegiului devin irevocabile.

La 24 octombrie 2019 ***** a depus contestație împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/19 din 18.10.2019, solicitând anularea hotărârii cu adoptarea unei noi hotărâri de încetare a procedurii disciplinare din motivul lipsei în acțiunile sale abaterii disciplinare (f.d.190-196 dosar administrativ).

Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-132/2019 din 06 decembrie 2019 cu privire la examinarea contestației depuse de procurorul în Procuratura raionului Strășeni, ***** , împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/19 din 18.10.2019, s-a respins contestația depusă, fiind menținută hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/19 din 18.10.2019, de aplicare în privința procurorului în Procuratura raionului Strășeni, ***** a sancțiunii disciplinare – muștrare (f.d.202-210 dosar administrativ).

Conform art.51 al.(8) din Legea cu privire la procuratură nr.3 din 25.05.2016, hotărârea privind cauza disciplinară se constituie din partea introductivă, partea descriptivă, partea motivatorie și partea dispozitivă. Forma și conținutul hotărârii se aprobă prin regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.

Astfel, instanța de judecată reține că, după cum urmează din hotărârea Colegiului disciplinar al Consiliului Superior al Procurorilor s-a constatat că, procurorul ***** a comis abateri disciplinare prevăzute de art.38 lit. a), b), e) din Legea nr.3/2016 cu privire la procuratură - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept și încălcarea gravă a legii.

În cadrul controlului de serviciu s-a constatat că, prin sentința Judecătorei Strășeni din 25.07.2018, în urma procedurii de revizuire inițiate de procurorul în Procuratura raionului Strășeni, ***** și la solicitarea acesteia, s-a dispus anularea deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 04.06.2018, a deciziei

Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 01.04.2010 și a sentinței Judecătorei Strășeni din 14.07.2008 prin care ***** a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. d) din Codul penal și condamnată (cu aplicarea art.79 din Codul penal), la 6 ani de închisoare.

În rezultatul examinării procedurii de revizuire, inculpata ***** (care, în baza hotărârii irevocabile din 14.07.2008, a început executarea pedepsei cu închisoarea la 27.05.2017, fiind extrădată din Federația Rusă) a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.220 alin. (1) din Codul penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, fiind eliberată imediat din sala de judecată la 25.07.2018.

Sentința a fost pronunțată ca rezultat al deschiderii procedurii de revizuire în baza ordonanței din 27.04.2018, emisă de procurorul *****.

Anterior, la 16.03.2018, procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Pavel Roibu, examinând cererea avocatului Iulian Grajdian, privind deschiderea procedurii de revizuire, a dispus respingerea cererii ca vădit neîntemeiată.

Fiind contestată hotărârea dată la judecătorul de instrucție, conform rezoluției procurorului-șef al Procuraturii raionului Strășeni, Alexandru Rață, citația a fost repartizată altui procuror decât cel care a emis hotărârea și anume ***** , în legătură cu delegarea procurorului Pavel Roibu în altă procuratură teritorială.

Prin încheierea din 11.04.2018 (judecător Igor Chiroșca), ordonanța din 16.03.2018 a fost anulată cu dispunerea unui control suplimentar, indicându-se că „procurorul nu a oferit răspuns la toate întrebările ce planează asupra pretinselor acțiuni ilegale ale lui ***** , care ar fi săvârșit infracțiunea prevăzută de art.311 și/sau 312 din Codul penal. ”

Procurorul ***** , primind spre examinare procedura de revizuire nu a executat încheierea instanței și respectiv nu a examinat acțiunile părții vătămate ***** prin prisma art.311 și 312 din Codul penal, însă, la 28.05.2018, a purces la audierea acesteia, admitând precum că partea vătămată a făcut declarații mincinoase.

Consiliul a constatat că acțiunea de urmărire penală de audiere a fost efectuată nu doar superficial, dar și tendențios, deoarece declarațiile au fost inserate în mod selectiv pentru crearea unor temeuri iluzorii de deschidere a procedurii de revizuire, favorabile condamnatei *****.

În argumentarea demersului din 08.06.2018 privind admiterea revizuirii procesului penal, procurorul ***** a invocat că, potrivit procesului-verbal din 28.05.2018 de audiere în calitate de martor, ***** a menționat că „...***** nu a avut nici o influență asupra ei, nu a înduplecat-o cu nimic, nu i-a asigurat nici un transport, nu a amenințat-o cu ceva, nu i-a cerut niciodată actele ei. Ea numai i-a zis o singură dată că fiica ei lucrează în Turcia și că se poate duce cu ea împreună, pentru ca să îi fie mai ușor ei în drum... ”.

Procurorul ***** , relevând declarațiile ***** , depuse la 28.05.2018 a pretins că a stabilit alte circumstanțe de care instanța de judecată nu a avut cunoștință, chiar dacă anterior ***** a depus declarații analogice la toate fazele procesului penal, care au fost

confirmate și prin spectrul probatoriu, aceste împrejurări fiind ignorate.

Astfel, în partea afirmațiilor privind comiterea infracțiunii cu participarea învinuitei ***** s-a notat că la 11.01.2008, ***** a depus plângerea prin care a solicitat „... să atragă la răspundere conform legislației în vigoare pe ***** și nana mea ***** , care prin înțelegere prealabilă m-au recrutat și folosindu-se de starea mea de vulnerabilitate... mi-au organizat transportarea în Turcia., pentru practicarea prostituției ”.

La 04.02.2008, ***** a fost audiată în calitate de parte vătămată de către procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Dorina Croitor, și a declarat că „... peste un timp, tot prin luna septembrie 2017, acasă la ***** după serviciu în oșpeție venise mama lui Dubleac Ludmila, *****... ***** mi-a comunicat că de nenumărate ori o telefonează fiica sa Ludmila deoarece are datorii cu Turcia pentru că a transmis bani să fie transportată de Bulgaru Elena în Turcia însă din cauza problemelor care au avut loc la aeroport eu sunt obligată să întorc o sumă de bani de aceea trebuie să plec, iar în Turcia la Ludmila și concubinul ei Sedat... ”.

În cadrul urmăririi penale, la 10.03.2008, partea vătămată ***** a fost audiată suplimentar și de către procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Andrei Lesnic, depunând declarații analogice.

La 21.03.2008, procurorul Andrei Lesnic a efectuat confruntarea între partea vătămată, ***** și ***** , unde prima a susținut declarațiile sale, confirmând rolul Raisei Cușnir în comiterea infracțiunii.

Partea vătămată, ***** , fiind audiată atât la judecarea cauzei în instanța de fond, cât și în instanța de apel, a susținut declarațiile sale făcute în cadrul urmăririi penale.

În detrimentul probelor indicate, procurorul ***** , ca temei pentru admiterea revizuirii de către instanța de judecată, a invocat art.458 alin.(3) pct. 2) din Codul de procedură penală, și anume că „... au fost stabilite alte circumstanțe de care instanța de judecată nu a avut cunoștința la emiterea hotărârii, și anume faptul că ***** nu a recrutat-o pe ***** ” .

Astfel, cu ignorarea probelor care au fost apreciate ca verosimile de către instanțele care au examinat prezenta cauză, procurorul ***** a dat o altă apreciere declarațiilor lui ***** și a dispus deschiderea procedurii de revizuire, transmițând materialele cauzei în instanța de judecată.

În pofida prevederilor pct.28 din Ordinul Procurorului General nr.44/15 din 24.11.2016 cu privire la interacțiunea dinstre subdiviziunile Procuraturii Generale, procuraturile specializate și teritoriale la desfășurarea activității de combatere a traficului de ființe umane și a migrației ilegale, Procuratura raionului Strășeni nu a informat nici Secția combatere a traficului de ființe umane despre deschidere a procedurii de revizuire în cauza respectivă.

În continuare, contrar pct.28 din Ordinul Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018 cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, care stabilește că, săptămînal, în ultima zi lucrătoare,

până la ora 12:00, procuraturile teritoriale și specializate vor expedia în secția unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, rapoarte privind rezultatele examinării cauzelor penale în instanțele de judecată conform anexei nr.2. Soluțiile pronunțate în cauzele penale examinate cu sentință după ora 12:00, vor fi incluse în raportul săptămânal ulterior, cu excepția sentințelor de achitare sau, după caz, de încetare a procesului penal pe motive de reabilitare a inculpaților..., procurorul ***** nu a informat despre pronunțarea de către Judecătoria Strășeni a sentinței din 25.07.2018 în privința Raisei Cușnir.

Consiliul a concluzionat că procurorul *****, în cazul descris, a acționat prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea i necorespunzătoare a legislației, cu admiterea încălcărilor grave de lege.

Procurorul *****, fiind audiată în cadrul verificării sesizării, a declarat că a deschis procedura de revizuire după ce a fost admisă contestația părții apărării de către judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoria Strășeni, fiind declarată nulă ordonanța de refuz în deschiderea procedurii de revizuire emisă de către procurorul Pavel Roibu la data de 16.03.2018 și că toate acțiunile sale au fost coordonate cu procurorul-șef al Procuraturii raionului Strășeni, Alexandru Rată.

În opinia Colegiului disciplinar, comiterea abaterilor disciplinare de către procurorul *****, se confirmă prin: materialele sesizării; copia ordonanței de refuz în deschiderea procedurii de revizuire din 16.03.2018; copia ordonanței de deschidere a procedurii de revizuire din 27.04.2018; copia sentinței Judecătoria Strășeni din 14.07.2008; copia Deciziei Curții Supreme de Justiție din 31.03.2009; copia Deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01.04.2010; copia Deciziei Curții Supreme de Justiție din 04.06.2014; copia sentinței Judecătoria Strășeni din 25.07.2018; copia plângerii lui ***** din 11.01.2008; copiile proceselor verbale de audiere a părții vătămate din 04.02.2008, 28.05.2018; copia procesului-verbal de confruntare din 21.03.2008 și alte acte de procedură penale anexate la cauza disciplinară.

Analizând rezultatele verificării sesizării, Colegiul disciplinar a ajuns la concluzia că procurorul ***** și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu prevăzute de art.6 alin.(3) lit.a) și b) a Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prin ignorarea sau aplicarea eronată a prevederilor art.1 alin.(2), art.19 alin.(3), art.52 și art.458-460 din Codul de procedură penală la inițierea procedurii de revizuire a cauzei penale. Concomitent, Colegiul a mai constatat că prin aceleași acțiuni au fost încălcate prevederile pct.6.1.1, 6.1.4, și 6.2.1 din Codul de etică al procurorilor, în consecință, faptele descrise constituie o abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit.a), b) și e) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Astfel, verificând legalitatea hotărârilor contestate și analizând argumentele invocate întru susținerea opiniei privind anularea lor invocate de către reclamantă, Completul judiciar atestă că, în speță, lipsesc careva motive, ce ar duce la anularea lor.

Prin urmare cu referire la argumentul reclamantei precum că, a respectat cele menționate din încheierea Judecătoria Strășeni din 11.04.2018, prin care a fost anulată ordonanța din 16.03.2018 privind refuzul în deschiderea procedurii de revizuire, cu

obligarea procurorului de a lichida încălcările depistate, Completul judiciar reține următoarele că, însuși din încheierea dată rezultă că, procurorul nu și-a îndeplinit obligațiile corespunzător, nu a oferit răspuns la toate bănuielile, ce planează asupra pretinselor acțiuni ilegale ale lui *****, care ar fi săvârșit infracțiunea prevăzută de art.311 și/sau 312 din Codul penal (f.d.79-82 dosar administrativ).

Respectiv, primind spre examinare încheierea menționată la 16.04.2018, reclamanta la 27 aprilie 2018 a emis ordonanța de deschidere procedurii de revizuire, audiind partea-vătămată ***** la 28 mai 2018, depunând la 08 iunie 2018 demers privind admiterea revizuirii procesului penal în privința condamnatului ***** în latura condamnării acesteia în baza art.220 alin.(1) Cod penal (f.d.83-96 dosar administrativ).

Așadar, Completul judiciar consideră că Colegiul disciplinar just a constatat că procurorul *****, primind spre examinare procedura de revizuire nu a executat încheierea instanței și respectiv nu a examinat acțiunile părții vătămate ***** prin prisma art.311 și 312 din Codul penal, însă, la 28.05.2018, a purces la audierea acesteia, admițând precum că partea vătămată a făcut declarații mincinoase, ceea ce denotă că, acțiunea de urmărire penală de audiere a fost efectuată superficial. Or, noile declarații date de către partea vătămată după deschiderea procedurii de revizuire, procurorul le-a apreciat drept circumstanțe noi, care nu au format obiect al examinării de către instanțele de judecată, iar sentința nou adoptată în rezultatul revizuirii nu a fost contestată de către părți și are putere de lucru judecat.

În cât privește argumentul reclamantei precum că, în vederea respectării de către organul de urmărire penală a prevederilor art. 281 și art. 291 din Codul de procedură penală implicit, punerea sub învinuire a persoanei pentru declarație mincinoasă, a emis la 21.09.2018 ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale în baza art. 275, pct. 4 CPP, prin care a dispus neînceperea urmăririi penale în privința lui ***** în baza art. 312 alin. (2), lit.a) Cod penal, prezentarea cu bună-știință a declarațiilor mincinoase, din motivul intervenirii termenului de prescripție, cu clasarea procesului penal, hotărâre definitivă, Completul judiciar reține că, ordonanța a fost emisă după emiterea încheierii judecătorești Strășeni din 17 iulie 2018 privind admisibilitatea demersului procurorului privind deschiderea procedurii de revizuire în cauza penală în privința persoanei condamnate ***** recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod Penal și condamnată la 6 ani închisoare și sentinței Judecătorești Strășeni din 25 iulie 2018, prin care ultima a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.220 alin.(1) Cod Penal, fiindu-i aplicată amenda în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie 6 000 lei, fiind eliberată imediat din sala de judecată la 25.07.2018 (f.d.99-100, 116-120 dosar administrativ).

În acest context, instanța de judecată reține ca plauzibilă concluzia atât Colegiului disciplinar, cât și a Consiliului Superior al Procurorilor că, reclamanta, după primirea spre examinare a cererii de pornire a procedurii de revizuire, a emis la 27.04.2018 ordonanța de deschidere a procedurii de revizuire, efectuând o singură acțiune procesuală - audierea părții vătămate, urmînd a efectua o evaluare multiaspectuală a noilor declarații din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate

probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor în conformitate cu regulile de apreciere a probelor prevăzute la art.101 din Codul de procedură penală, iar procurorul a întocmit la 08.06.2018 un demers către Judecătoria Strășeni privind admiterea revizuirii procesului penal, solicitînd admiterea revizuirii procesului penal nr. 1-123/08 în privința condamnatei ***** Ion în latura condamnării acesteia în baza art.220 alin.(1) din Codul penal.

Prin urmare, procurorul a admis o eroare de fapt și de drept, apreciind noile declarații ale părții vătămate drept „circumstane noi”, de care instanța nu avea cunoștință la emiterea hotărîrii în sensul art.458 alin.(3) pct.2) din Codul de procedură penală.

Astfel, Consiliul just a statuat că procurorul ***** a dat dovadă de părtinire la formularea demersului către instanță din 08.06.2018, or potrivit prevederilor art.461 din Codul de procedură penală, doar după terminarea cercetării circumstanțelor noi, procurorul înaintează toate materialele, împreună cu concluziile sale, instanței care a judecat cauza în fond. În asemenea împrejurări, cînd circumstanțe noi nu erau stabilite, în conformitate cu prevederile procesuale prenôtate, de către procuror putea fi formulată doar o concluzie, care să recomande instanței în conformitate cu art.462 alin.(4) să dispună prin sentință respingerea cererii de revizuire.

În consecință, Consiliul corect a concluzionat că Colegiul de disciplină și etică a constatat prezența în acțiunile lui ***** a abaterilor disciplinare prevăzute la art.38 lit.a), b) și e) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept și încălcarea gravă a legii.

La fel, instanța de judecată dă o apreciere critică argumentelor reclamantei privind lipsa suportului probant, or, argumentul dat se combate prin actele din dosarul administrativ și anume prin: materialele sesizării; copia ordonanței de refuz în deschiderea procedurii de revizuire din 16.03.2018; copia ordonanței de deschidere a procedurii de revizuire din 27.04.2018; copia sentinței Judecătoriei Strășeni din 14.07.2008; copia Deciziei Curții Supreme de Justiție din 31.03.2009; copia Deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01.04.2010; copia Deciziei Curții Supreme de Justiție din 04.06.2014; copia sentinței Judecătoriei Strășeni din 25.07.2018; copia plîngerii lui ***** din 11.01.2008; copiile proceselor verbale de audiere a părții vătămate din 04.02.2008, 28.05.2018; copia procesului-verbal de confruntare din 21.03.2008 și acte menționate mai sus.

Totodată, în ședința de judecată s-a stabilit că, procurorul ***** și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu prevăzute de art.6 alin.(3) lit.a) și b) a Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prin ignorarea sau aplicarea eronată a prevederilor art.1 alin.(2), art.19 alin.(3), art.52 și art.458-460 din Codul de procedură penală la inițierea procedurii de revizuire a cauzei penale, încălcînd și prevederile pct.6.1.1, 6.1.4, și 6.2.1 din Codul de etică al procurorilor, ceea ce în consecință a dus la comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a), b) și e) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Declarativ, instanța de judecată îl apreciază și argumentul reclamantei privind respectarea prevederilor pct.28 din Ordinul Procurorului General nr.44/15 din 24.11.2016 cu privire la interacțiunea dintre subdiviziunile Procuraturii Generale, procuraturile specializate și teritoriale la desfășurarea activității de combatere a traficului de ființe umane și a migrației ilegale, precum că, obligația de informare a Direcției judiciare în termen de 3 zile prevăzută la pct. 24 din Ordinul Procurorului General nr. 2/21 din 02.01.2018 nu ține de sarcina procurorului *****, fiind atribuită procurorului-șef al procuraturii teritoriale. Or, reclamanta n-a prezentat careva probe, ce ar confirma faptul aducerei la cunoștința procurorului-șef actelor emise.

La fel, instanța de judecată relevă că, în ședința de judecată s-a confirmat și faptul că reclamanta a acționat și contrar pct.28 din Ordinul Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018 cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, care stabilește că, săptămânal, în ultima zi lucrătoare, pînă la ora 12:00, procuraturile teritoriale și specializate vor expedia în secția unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, rapoarte privind rezultatele examinării cauzelor penale în instanțele de judecată conform anexei nr.2. Soluțiile pronunțate în cauzele penale examinate cu sentință după ora 12:00, vor fi incluse în raportul săptămânal ulterior, cu excepția sentințelor de achitare sau, după caz, de încetare a procesului penal pe motive de reabilitare a inculpaților..., or, procurorul ***** nu a informat despre pronunțarea de către Judecătoria Strășeni a sentinței din 25.07.2018 în privința Raisei Cușnir, neprezentînd în acest sens careva probe.

Instanța de judecată dă o apreciere critică și argumentului reclamantei precum că, Colegiul de Disciplină și Etică nu a individualizat și nu a descris în mod concret pretensele fapte îndeplinite necorespunzător care au atras după sine consecința aplicării sancțiunii disciplinare. Or, analizând conținutul hotărîrii contestate, instanța de judecată atestă că, Colegiul de Disciplină și Etică a relatat clar acțiunile/inacțiunile reclamantei, ajungînd la concluzia privind admiterea de către ultima abaterii disciplinare, iar la aplicarea sancțiunii disciplinare a ținut cont atît de individualizarea sancțiunii, cît și de împrejurările, gravitatea concretă, consecințele faptelor săvârșite de procurorul *****, care a încălcat principiile conduitei profesionale, faptele care compromit statutul de procuror.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că, acțiunea urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată, deoarece în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că, atît Colegiul de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, cît și Consiliul Superior al Procuraturii a acționat în cazul dat cu respectarea legii și procedurii, iar careva motive pentru anularea hotărîrii Colegiului de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor nr.3-48/19 din 18.10.2019 și hotărîrii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-132/19 din 06.12.2019 nu s-au regăsit. Or, reclamanta, în cazul descris, a acționat prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, cu admiterea încălcărilor de lege menționate.

Conform art.224 al.(1) lit.f) Cod Administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge acțiunea depusă de către ***** împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terț Procuratura Generală cu privire la anularea hotărârii Colegiului de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor nr.3-48/19 din 18.10.2019 și hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-132/19 din 06.12.2019, ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Curții de Apel Chișinău, iar motivarea recursului se prezintă în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate, prin depunerea la Curtea Supremă de Justiție. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la Curtea de Apel Chișinău.

Președintele ședinței, judecătorul

Anatolie Minciuna

Judecător

Veronica Negru

Judecător

Ecaterina Palanciuc